

Eeva-Johannan uutiskirje eduskunnasta

Vappukirje eduskunnasta

29.4.2016

Eilen täällä eduskunnassa kohistiin ministeri Toivakan edellispäivän eduskuntapuheenvuorosta, jossa hän kahteen kertaan väitti ryhmämme kansanedustaja Timo Harakan valehtelevan. Ministeri Toivakka kielsi eilen olleensa vastuussa yrityksensä verosuunnitteluyhtiön perustamisesta Belgiaan, vaikka yrityksen hallituksen jäsenenä hän nimenomaan osakeyhtiölain mukaan on vastuullinen. Eilen ministeri Toivakka lopulta pyysi anteeksi väärän tiedon antamista eduskunnalle. Anteeksipyyntö on tärkeä, sillä kansalaisten tulee voida luottaa siihen, että ministerit puhuvat totta. Anteeksipyyntö myös osoittaa sen, että Timo Harakan tiedot olivat oikeat. Näiltä osin asia on selvä. Sen sijaan koko hallituksen ja sen ministereiden toiminta harmaan talouden torjunnassa, veronkierron ja verojen välttelyn estämiseksi on kuitenkin puutteellista. Jäämme odottamaan hallituksen toimenpiteitä tältä osin.

Bernerin liikennekaari

Sipilän hallitus on tekemässä kauaskantoisia ja periaatteellisesti suuria ratkaisuja kovalla kiireellä. Tältä keväältä löytyy tästä useita esimerkkejä viimeisimpänä ministeri Bernerin liikennekaari-hanke, jossa aikomuksena on yhtiöittää valtion tiet ja rautatiet sekä murentaa nykyinen taksijärjestelmämme. Hallituksen suunnitelmat yhtiöittää maamme tieinfra, tarkoittaisi tienpidon keskittymistä enemmän liikennöidyille väylille. Samalla haja-asutusalueen tiestön asema heikkenee entisestään. Autoiluun kohdistettavat lisämaksut on mahdollista välttää kaupungeissa siirtymällä käyttämään joukkoliikennettä. Tätä mahdollisuutta ei maaseudulla enää ole. Hallituksen aikeet vapauttaa taksitoimintaa parantaisi palvelutasoa kaupungeissa, joissa palvelun käyttäjiä on paljon. Samaan aikaan maaseudulla taksien palvelutaso uhkaa romahtaa. Nämä ovat aika erikoisia linjauksia pääministeripuolue Keskustan tahoilta, joka yleensä on ollut kovasti aluepolitiikkaa korostava puolue.

Soten valtapeli

Myös sote-uudistus keskusteluttaa. Kriisien kautta edennyt hallituksen sote-valmistelu on muuttunut yhä kovemaksi valtapeliksi, ja jalkoihin ovat jääneet tavoitteet ihmisten hyvinvoinnin ja terveyden parantamisesta sekä tulevaisuuden taloudellisesti kestävästä palvelurakenteesta. Keskusta on saanut yhdistettyä kansalaisten sote-palveluiden uudistukseen oman maakuntahallintohaaveensa. Kokoomus taas on liittänyt tähän kansalaisten palveluiden yhdenvertaisuutta tavoittelevaan uudistukseen oman unelmansa verorahoitteisten sote-palveluiden avaamisesta täydelle kilpailulle ja yksityiselle voitontavoittelulle. Perussuomalaisten rooliksi näyttää jääneen tehtyjen linjausten hyväksyminen.

Yhtiöittämisvimma

Tällä hetkellä hallituksella on linjattuna, että sote-palvelut järjestetään jatkossa itsehallinnollisten maakuntien toimesta. Soten julkinen rahoitus kerätään valtion verotuksen kautta ja rahat jaetaan maakunnille. Kuntien ei ole jatkossa mahdollista enää tuottaa sote-palveluita vaan ne siirretään maakuntiin. Lisäksi säädetään valinnanvapauslainsäädäntö, jonka sisältöä hallitus ei ole vielä ratkaissut. Se tiedetään, että julkinen, yksityinen ja kolmannen sektorin palvelutuotanto halutaan tuoda valinnanvapauden piiriin. Yhtiöittämisvimmassaan hallitus on päättänyt, että eri tuottajat pitää saada "samalle viivalle", mikä edellyttää julkisen palvelun yhtiöittämistä. Tämä tarkoittaa suurta mullistusta palvelutuotantoon. Julkisten palveluiden yhtiöittäminen ja markkinalogiikan mukaan toimiminen tulee muuttamaan koko hyvinvointivaltion perustan. On vaarana, että sotesta tulee pelkkää bisnestä, jota ei ohjaa sosiaali- ja terveystieteelliset, kaikkia kansalaisia koskevat tavoitteet, vaan voiton tavoittelu. Tuntuu siltä, että muutos ei ole nyt hallinnassa; hätiköidyt ja hyvin puoluepoliittisesti ohjatut päätökset voivat johtaa ennakoimattomaan kehitykseen.

Suuret säästötavoitteet

Hallitus on nostanut sote-uudistuksen ykköstavoitteeksi 3 miljardin euron säästötavoitetta. Jos tätä maakuntien itsehallinnon, valtion rahoituksen, valinnanvapauden ja yhtiöittämisen mylläkkää aletaan vielä johtaa säästötavoitteen ehdoilla, on suuri vaara, että koko uudistus johtaa asiakkaiden maksamien omavastuiden merkittävään nousuun ja palveluvalikon täydentämiseksi otettuihin yksityisiin vakuutuksiin. Hallituksen tarkoitus on määritellä ns. palvelulupaus. Voi olla hyväkin asia, että julkisesti rahoitetut palvelut on määritelty nykyistä avoimemmin. Yhdessä säästötavoitteen kanssa se voi kuitenkin tarkoittaa, että jatkossa palveluiden saantia rajoitetaan, tarjoamalla kansalaisille karsittu palveluvalikko. Säästötavoite voi myös johtaa yhä suurempiin asiakasmaksuihin?

Miten käy terveystieteiden?

En pidä järkevänä sitä, että ihmisten sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista leikataan, koska tälläkin hetkellä terveys- ja hyvinvointierot ovat ihmisten välillä suuret riippuen siitä, millaiset ihmisen tulot ovat ja missä asemassa hän on. Rikkaan ja köyhän miehen elinajanodotteen ero on yli 12 vuotta. Palveluiden karsinta vain lisää näitä eroja, vaikka tarkoitus oli niitä kaventaa. Nyt pitäisi keskittyä siihen miten voidaan turvata yhtenäiset palvelut eri puolilla ja miten voidaan saada kustannukset samalla hallintaan. Sitä paitsi, suomalainen terveydenhuolto on tällä hetkellä kansainvälisessä vertailussa hyvin kustannustehokasta, eikä kustannusten karsiminen voi olla ykköstavoite.

Ihminen keskiöön

Demareille on tärkeää, että sote-uudistuksen keskellä on ihminen. Hänen pitää saada toimivat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ilman pompottelua, oikeaan aikaan ja tarpeen mukaan. Meille uudistuksessa - olennaista on turvata hoitoon ja palveluun pääsy. Sen vuoksi perustason palvelua on vahvistettava. Me kannatamme ihmisten valinnanvapautta, mutta emme markkinoiden valtaa ja

terveysbisnestä. Julkiset palvelut on pidettävä palvelutuotannon perustana, jota yksityisillä ja kolmannen sektorin palveluilla täydennetään.

Vaaleilla valituilla päättäjillä on vastuu yhteisten verovarojen vaikuttavasta ja tehokkaasta käytöstä. Verotuksella pitää rahoittaa kansalaisten hyvinvointia, ei yksityisten firmojen voittoja. Syyllistyykö Sipilän hallitus pakkoyhtiöittämiseen vain ideologisista syistä? Onko hallituksella olemassa kaikista näistä hankkeista tarkat vaikutusarvioinnit, jotka puoltavat näin valtaisia muutoksia koko yhteiskuntamme toimintaan ja tulevaisuuteen? Kaikki ymmärtävät, että isänmaa on vaikeassa tilanteessa. Juuri sen pitäisi tarkoittaa harkittuja ja hyvin arvioituja ratkaisuja hallituksessa. Muutoin lopputulokset eivät ole sitä, mitä nyt lupailaan.

Lisääntyykö byrokratia?

Sote-uudistuksen alkuperäinen tavoite oli kehittää yhteisiä julkisia palveluita ja kaventaa terveyseroja. Keskeisenä välineenä tässä on ollut sosiaalipalvelujen ja terveyspalvelujen yhteensovittaminen, jonka piti turvata katkeamattomat hoitoketjut ja ihmisten hoitoon pääsy. Hallituksen yhtiöittämisvimma vaarantaa tämän tavoitteen. Yhtiöittämisvimma ei ole lähtenyt asiantuntijoiden kynästä. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntijat varoittivat sitä vastoin tuoreeltaan, että yhtiöittäminen voi tehdä palveluista vaikeasti hallittavia. Uhkana on myös hallintokulujen ja turhan byrokratian lisääntyminen. Miten pystytään huolehtimaan hoidon kokonaisuudesta, kun palvelut ja hoitoketjut pirstoutuvat. Sipilän hallitus on perustellut yhtiöittämisvimmaansa EU-lainsäädännöllä. Oikeusoppineet tyrmäsivät väitteen oikopäätä. Hallituksen täytyy ottaa vastuu omista ideologisista päätöksistään, eikä sysätä sitä muille. EU ei ole pakottanut yhtään jäsenmaata yhtiöittämään sosiaali- ja terveyspalveluitaan.

Sote-uudistus on välttämätön, se on selvä asia. Toivoisin näkeväni vielä sote-malleista sellaisen vaihtoehdon, jossa potilas on nostettu keskiöön, ja palvelujärjestelmä on rakennettu tuottamaan hänelle terveys- ja sosiaalipalvelua oikeaan aikaan ja ilman pompottelua ja samalla on turvattu yhteiskunnan näkökulmasta palvelujärjestelmän vaikuttavuus ja yhteisten verovarojen kustannustehokas käyttö.

Hauskaa vappua!

Eeva-Johanna

Eeva-Johanna Eloranta
kansanedustaja
GSM 050 5232 309
eeva-johanna.eloranta@eduskunta.fi, www.eeva-johanna.net

Olethan yhteydessä, jos haluat minut vieraaksesi oman yhdistyksesi kokoukseen tms. pitämään alustuksia, puheita tai poliittisia tilannekatsauksia erilaisista aiheista. Tavoitat minut yllä olevin yhteystiedoin.

Jos et halua jatkossa saada näitä uutiskirjeitä, kerrothan sen vastaamalla tähän viestiin.